

Kansallinen suo- ja turvemaiden strategia

Suoseuran 60-vuotisjuhlaseminaari

Säätytalo 23.10.2009

Veikko Marttila, Maa- ja
metsätalousministeriö

Strategiatyön taustaa

- Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaava: turvetuotanto-
varausten vahvistamispäätös kokonaisuudessaan
kumottiin KHO:n päätöksellä
- P-P:n liiton ja ympäristökeskuksen kirje KTM:lle
(TEM):
 - laadittava kansallinen suo-ohjelma
- KTM siirsi asian MMM:n käsiteltäväksi
- laaja lausuntokierros; 16 keskeistä tahoa:
 - on tarpeen laatia kansallinen suo-ohjelman /
strategia
- MMM:n keskustelukierros sidosryhmien kanssa
syksyllä 2008 strategian tavoitteista ja tarpeista.
- Suo- ja turvemaiden strategiatyöryhmä asetettiin
10.2.2009.

Suo- ja turvemaiden strategian tavoite

- Kansallisen suo- ja turvemaiden strategian tavoitteena on luoda
 - yhteinen, ajantasainen näkemys soiden ja suoluonnon sekä turvemaiden monipuolisesta ja kestävästä käytöstä
 - sovittaa yhteen soiden ja turvemaiden eri käyttötarpeita.
- Strategialla määritetään Suomen soihin ja turvemaihin liittyvät tavoitteet ja keinot niiden yhteensovittamiseksi lähivuosikymmenille.

Työryhmän tehtävä

Työryhmän tehtävänä on:

- laatia ehdotus kansalliseksi suo- ja turvemaiden strategiaksi yhteensovittaen näihin kohdistuvat lähiajan ja pitkän tähtäyksen tarpeet sekä olemassa olevat kansainväliset, EU-tason ja kansalliset linjaukset,
- tehdä ehdotus strategian toteuttamisen keinoiksi ja arvioida soiden ja turvemaiden eri käyttömuotoihin liittyviä lupamenettelyjä toimivuuden kannalta, sekä
- tehdä tarvittaessa muita soiden ja turvemaiden kestävän käytön käytännön toteuttamiseen liittyviä ehdotuksia.

Mukana työssä

Maa- ja metsätalousministeriö, työ- ja elinkeinoministeriö,
ympäristöministeriö
valtiovarainministeriö, Geologian tutkimuskeskus, Maa-
ja elintarviketalouden tutkimuskeskus ,
Metsäntutkimuslaitos, Metsätalouden kehittämiskeskus
Tapio, Pohjois-Pohjanmaan liitto, Pohjois-Pohjanmaan
ympäristökeskus, Suomen ympäristökeskus,
Energiateollisuus ry, Maa- ja metsätaloustuottajain
Keskusliitto MTK r.y., Suomen Luonnonsuojeluliitto ry,
Suoseura ry, Turveteollisuusliitto ry,
Huoltovarmuuskeskus, BirdLife Suomi ry, prof. Ari
Ekroos / HY

Huomioonotettavia, kansalliset

Kansallinen pitkän aikavälin ilmasto- ja energiastrategia (2008), Kansallinen metsäohjelma 2015 (2008), Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet (2000 ja tarkistus 2008), Kansallinen kestävän kehityksen strategia (2006), Vesiensuojelun suuntaviivat vuoteen 2015 (2007), Luonnon monimuotoisuuden ja kestävän käytön strategia ja toimintaohjelma 2006–2016 (2007), Etelä-Suomen metsien monimuotoisuuden toimintaohjelma 2008–2016 (METSO) (2008), soiden-suojeluohjelmat, Sitran Kansallinen luonnonvarastrategia (2009), Ilmastonmuutoksen kansallinen sopeutumisstrategia (2005), (Laki huoltovarmuuden turvaamisesta 1390/1992, Valtioneuvoston päätös huoltovarmuuden tavoitteista 539/2008), Laki polttoturpeen turvevarastoista (321/07), Asetus polttoturpeen turvavarastoista 498/07

Huomioonotettavia, EU-politiikat ja säädökset

- EU:n ilmasto- ja energiapaketti - 2020 (ml. direktiivi uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian käytön edistämisestä (RES-direktiivi))
- Biologista monimuotoisuutta koskeva strategia ja toimintasuunnitelma
- Luonnonvarojen kestävän käytön strategia
- Luontodirektiivi
- Lintudirektiivi
- Vesipuitedirektiivi
- Tulvadirektiivi
- Maaperän suojelua koskeva strategia
- EU:n 2. energiasstrategia

Huomioonotettavia, globaalit

- YK:n ilmastopöytäkirja ja Kioto pöytäkirja (2008–2012)
- Biologian monimuotoisuutta koskeva yleissopimus
- Ramsarin sopimus (Vesilintujen elinympäristönä kansainvälisesti merkittäviä vesiperäisiä maita koskeva yleissopimus)
- Bernin sopimus (Yleissopimus Euroopan luonnonvaraisen kasviston ja eläimistön sekä niiden elinympäristöjen suojelusta)

Suo- ja turvemaiden strategia

Aloitusseminaari tammikuussa 2009

Perehtymisvaihe: mm. kaavoitus, maatalous, metsätalous, suoluonnon monimuotoisuus ja suojeleminen, turpeen energiakäyttö/huoltovarmuus, ekosysteemilähestymistapa, monikäyttö ja luontopalvelut, kasvihuonekaasupäästöt ja hiilitase, ennallistaminen, elinkaarilähestymistapa, soiden käytön vesistövaikutukset, lupa- ja tukijärjestelmät

Joulukuun alussa ryhdytään kokoamaan eri näkökulmien konkreettisia tavoitteita ja valmistelevaan vaihtoehtoja

Väliseminaari keväällä 2010, määräaika 30.9.2010

Strategian keskeisiä kysymyksiä

- soiden kestävä käyttö, soiden kestävä käytön kriteerit
- turvetuotantoalan tarve energiahuollon näkökulmasta, energiahuoltovarmuus ja rakennetun energiainfran tarpeet, tuotannon ja käytön vaikutukset kansan- ja aluetalouteen ja ympäristöön
- suotuisan suojelun tason toteuttaminen, aluetarpeet ja suojelun mekanismit
- Soiden käyttöönoton, käytön ja jälkikäytön muodostaman elinkaaren kokonaisetujen ja -haittojen arviointi
- Suometsien hoidon ja käytön tavoitteet, ojitettujen ”ei-kannattavien/ei-investointikelpoisten” alueiden käyttö
- Turvepeltojen viljelyn haitallisten ympäristövaikutusten vähentäminen
- Soiden monikäytön, matkailun ja virkistyspalveluiden arvottaminen

Kiitos

- Onnittelut ja hyvää menestystä 60-vuotiaalle Suoseuralle ja suomalaisen suoluonnon ja suoluonnonvaran asiantuntijajoukolle

